

כלי-זמר

געניטונג-בלעטל 8

ווערטער-רשימה

טייטש	באגריף
Tycka om, älska, <i>verb</i>	ליב האָבן
Klezmer-musiker	דער כלי-זמר, ס-ים
	דאָס שטעטל-עך
Påverkan, influensen, <i>substantiv</i>	די השפעה
Skålen, <i>diminutiv</i>	דאָס שיסעלע-עך
Stycket, biten, <i>diminutiv</i>	דאָס שטיקעלע-ך
Tallriken, <i>diminutiv</i>	דאָס טעלערל-עך
Grytan, <i>diminutiv</i>	דאָס טעפעלע-עך
Kålen, <i>substantiv</i>	דאָס קרויט
Sillen, <i>substantiv</i>	דער הערינג-ען
Rädisan, <i>substantiv</i>	דער רעטעך-ער
Gröten, <i>substantiv</i>	די קאַשע
Blandning, <i>substantiv</i>	דאָס געמישן

ניצלעכע פראגעס

וואָס מיינסטו וועגן...?

Vad tycker du om...?

געפֿעלט דיר?

Tilltalar det dig?

האַסטו ליב געהאַט...?

Gillade du...?

וואָס הערט זיך?

Hur är det? (eg vad hörs)

וואָס מאַכסטו?

Hur är läget?

ווי גייט עס?

Hur går det?

וואָס מאַכט אַ ייד?

Hur är läget?

עס קען אלע מאָל זיין בעסער

Det kan alltid vara bättre

קען אלע מאָל זיין ערגער

Det kan alltid vara sämre/ värre

מע שלעפט זיך

נשקשה

Det är okej

נאָר נישט ערגער

Bara inte värre

איך בין אויסגעמוטשעט

Jag är utmattad, jag är helt slut

פֿאַרמעסטעניש

צווישן די ניצלעכע פֿראַזעס זיינען פֿאַראַן זיבן (7) פֿראַגעס. ענטפֿער אויף די פֿראַגעס מיט גאַנצע זאַצן אויף יידיש.

Bland de nyttiga fraserna finns det sju frågor. Svara på dem i fullständiga meningar på jiddisch.

.1
.2
.3
.4
.5
.6
.7

אמת, צי ניין?

Sant eller falskt?

פֿאַלש	אמת	קאָנסטאַטירונג
		1. פלי-זמר מוזיק איז אייגענטלעך טאנצמוזיק.
		2. מרים מיינט אַז די מוזיק איז שיין
		3. מירם שפילט פֿידל
		4. איירא איז אַ טענצער און לערנט באַלעטטאַנץ ביי דער ברוקלינער טאַנץ-שול
		5. וואָס מאַכסטו, וואָס הערט זיך און ווי גייט עס האָבן אַלע די זעלביקע באַטייט.
		6. וואָס מאַכט אַ ייד איז אַ באַליידיקונג
		7 Med diminutiv kan man uttrycka både att något är litet och gulligt men också ironi.
		8 Me shlept zikh betyder att man släpper sig, dvs pruttar.
		9. היינט איז פלי-זמר מוזיק פאָפּולער איבער גאַר דער וועלט.
		10 די פלי-זמר מוזיק איז אויפגעקומען אין מירזח אייראָפּע

שרייב-געניטונג

שרייב א קירצער* וועגן דער עפיזאדע.

Skriv en kort sammanfattning av avsnittet.

*sammanfattning

פלי-זמר געיעג

היינט איז פלי-זמר מוזיק זייער פאפולער. איצט זאָלסטו געפֿינען די בעסטע פלי-זמר גרופע. קלייב אויס אַ ליד אויף יוטוב און שרייב אַ קורצע פּרעזענטאַציע וועגן דער גרופע און דעם ליד. די פּרעזענטאַציע זאָל נישט זיין לענגער ווי איין אַ4-זייטל.

אינספּיראַציע-פּראָגעס:

פאַר וואָס האָסטו אויסגעקליבן אַט די גרופע?

פֿון וואַנעט קומט זי?

פאַר וואָס האָסטו אויסגעקליבן דאָס ליד?

איז דאָס אַ פֿריילעך אָדער טרויעריק ליד?

Klezmer-jakt.

Idag är klezmermusik väldigt populärt. Nu ska du hitta den bästa klezmer-gruppen. Välj ut en låt på Youtube och skriv en kort presentation om gruppen och låten. Presentationen ska inte vara längre än en A4-sida.

Inspirationsfrågor:

Varför valde du just den här gruppen?

Varfirån kommer den?

Varför valde du den här låten?

Är det en glad eller sorglig låt?

Quiz

1. Klezmermusiken uppstod i
 - a) Den rumänska staden Klezmer.
 - b) Östeuropeiska shtetlekh, dvs små judiska byar.
 - c) Som en protest mot romarnas intåg i Jerusalem.

2. Under 1960- och 70-talen fick klezmermusiken en
 - a) Revival.
 - b) Revolution.
 - c) Regression.

3. Ordet klezmer härstammar från ordet
 - a) Klezmorim.
 - b) Klezman.
 - c) Klezopatye.

4. Själva musiken spelades från början på
 - a) Begravningar.
 - b) Bröllop och fester.
 - c) Bris.

5. Klezmer är judisk musik med influenser från
- a) Tyrolermusik.
 - b) Slavisk, roma, balkansk och turkisk folkmusik.
 - c) Kaukasus och borte Asien.
6. איך האָב אַ ביסעלע קאַשע מיינט
- a) Jag har en bit gröt.
 - b) Jag har gröt.
 - c) Jag har pyttelite god gröt.
7. A shisele borsht mit kroyt, a shtikele hering mit broyt
Dos telerl retekh mit zalts...
- a) Dos tepele kashe mit alts.
 - b) Dos tepele kashe mit valts.
 - c) Dos tepele kashe mit shmalts.
8. Klezmermelodierna var från början
- a) Dansmusik.
 - b) Shabes-sånger.
 - c) Ryska folksånger.

Facit

אמת, צי גיין?

1. אמת
2. אמת
3. פֿאַלש
4. פֿאַלש
5. אמת
6. פֿאַלש
7. אמת
8. פֿאַלש
9. אמת
10. אמת

Quiz

- 1.b
- 2.a
- 3.a
- 4.b
- 5.b
- 6.c
- 7.c
- 8.a